

Main trends of the current research of Czech paremiology

Keywords: proverbs, Czech paremiology, Czech paremiography, Slavic paremiology, paremiological minimum, paremiological core

Abstract

The main goal of this paper is to form a comprehensive bibliography of research on Czech paremiology conducted in the 21st century and to summarize the main topics of research in this field. The author outlines the main centers of Czech paremiology research and highlights the most important achievements of the modern paremiologists in Czech Republic and abroad.

Czech paremiological and paremiographic traditions date back to medieval times. The oldest collection of Czech proverbs compiled in the end of the 14th century is attributed to a Czech nobleman Smil Flaška z Pardubic. The famous *Czech Grammar (Gramatika česká)* by Jan Blahoslav (1571) also included a list of Czech proverbs collected by Blahoslav and another monk Matěj Červenka. This list of proverbs was published in 1970 by J. Spilka under the name *Česká přísloví* (Červenka, Blahoslav 1970). It is also worth to mention the dictionary of Jacob Srnec z Varvažova (1582, 1599) that later, in the 17th century became one of the sources for the famous Jan Amos Komenský dictionary *Moudrost starých Čechů za zrcadlo vystavená potomkům* (1620).

Two outstanding collections of Czech proverbs appeared in the period of Czech National Revival – *Českých přísloví sbírka* by Jozef Dobrovský in 1804 (Dobrovský 1963) and the still unprecedented multi-language dictionary *Mudrosloví národu slovanského ve příslovích* by F.L. Čelakovský in 1851 (Čelakovský 1949, 1978).

The most meaningful paremiographic collections of the 20th century are *Sbírka přísloví, průpovědí a pořekadel lidu českého v Čechách, na Moravě a v Slezsku ve dvou svazcích* by Václav Flajšhans published in 1911–1913 (Flajšhans 2013), *Lidová rčení* by Jaroslav Zaorálek (Zaorálek 1947), and finally *Česká přísloví – Soudobý stav konce 20. století* by D. Bittnerová and F. Schindler which first edition came out in 1997 and the second in 2003 (Bittnerová, Schindler 2003). This last work is considered to be the most comprehensive collection of proverbs since F.L. Čelakovský. This dictionary included not just the old Czech proverbs from Čelakovský's collection, but also the results of a large-scale paremiological research conducted by Jozef Spilka in the 1950–70ies, as well as the own research of D. Bittnerová and F. Schindler of the 1980ies (Bittnerová, Schindler 2003, pp. 7–8, p. 279). It was the first major attempt to distinguish the paremiological minimum of modern Czech language and included important information on the number of respondents who recognized the proverbs.

The last decade witnessed a real boom of paremiographic activity both in Czech Republic and abroad, but we shall focus on it later on in this article.

While collecting bibliography of Czech paremiology studies of the last 18 years, several factors became obvious. First, there are several main scientific centers of paremiology research which also focus on Czech paremiology.

First of all, it is the Faculty of Arts of the Charles University in Prague where prof. PhDr. František Čermák, DrSc. conducts his major research of international, Slavic and Czech phraseology and paremiology. F. Čermák was the first Czech linguist who started work on distinguishing the paremiological minimum of Czech and came up with a list of Czech proverbs with the most frequent usage (Čermák 2003b, 2010). F. Čermák is the founder of the Czech National Corpus and the main theoretician of corpus linguistics in Czech Republic, so a lot of his phraseology and paremiology research is based on the data derived from the Corpus (Čermák 2005, 2007c, 2010), he also conducted research of the means of including proverbs in the text (Čermák 2006,

2009). F. Čermák's achievements in phraseography and paremiography are highly valued both in Czech Republic and abroad, and thanks to his regular participation in international conferences (Čermák 2007c, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014a, 2016b) and publications in English (Čermák 2009, 2014b), the works of F. Čermák are very well-known in the whole world.

František Čermák is the author and coauthor of a number of phraseological and paremiological dictionaries. The 4th volume of F. Čermák's monumental phraseological dictionary *Slovník české frazeologie i idiomatiky. Výrazy větné* (Čermák 2009b) certainly became a major contribution to the development of Czech paremiography. It lists Czech proverbs along with aphorisms, citations, sayings, etc. Some of these proverbs are provided with equivalents in English, German, French and Russian. And what's even more important – this dictionary is among very few that provide definitions to the Czech proverbs.

This dictionary is considered a unique phenomenon in the context of the world phraseology. This work is not only extensive in its scope and depth, but it is highly innovative from the theoretical, metalexigraphic and material point of view as well (especially the material of the fourth volume – Sentential Idioms – brings an unexpected and interesting insight into this area) providing comprehensive lexicographic descriptions (Jarošová 2011, s. 51).

The most recent paremiographic work of F. Čermák is a dictionary *Základní slovník českých přísloví. Výklad a užití* (Čermák 2013b). It comprises around 500 Czech proverbs that are most frequently used today, and each proverb is provided with a definition and an illustration of usage.

Another major center of paremiological research in Czech Republic is the Department of Slavonic Studies of the Faculty of Arts at the University of Ostrava. This work is led by doc. PhDr. Eva Mrhačová, who is well known for her paremiographic achievements. In the beginning of the 2000ies Czech, Russian and Polish linguists created several translation dictionaries of proverbs. Among them is the Czech version of a dictionary by D. Świerczyńska and A. Świerczyński *Słow-*

nik przysłów w ośmiu językach (2004) compiled by Eva Mrhačová – *Slovník přísloví v devíti jazycích* (Mrhačová, Świerczyński, Świerczyńska 2008).

Another dictionary is the collective work of several authors headed by Eva Mrhačová *Západoslovanské paremiologické dědictví* (Mrhačová 2010). The dictionary is based on the proverbs that were recognized by 10 or more respondents of D. Bittnerová and F. Schindler and listed in their collection *Česká přísloví – Soudobý stav konce 20. století*. The authors found parallels to these proverbs in five West Slavic languages – Slovak, Polish, Kashubian, Upper Sorbian and Lower Sorbian. The dictionary also provides definitions to Czech proverbs.

Paremiological research conducted by Eva Mrhačová and her students mostly focuses on the comparative studies of proverbs in Czech, Polish and Russian languages (Mrhačová 2003a, 2003b, 2012, 2014b, 2016; Mrhačová, Plesník, Kupcevičová, Vaida 2017).

Every two years since 2002 the Ostrava University conducts the International Paremiological Conference „Parémie národů slovanských”. The conference organization committee is headed by doc. PhDr. Eva Mrhačová. It is certainly one of the most important events in Slavic and Czech paremiology that gathers dedicated researchers of proverbs from all around Europe who later publish their conference papers in the specialized edition „Parémie národů slovanských“ (Котова 2003d, Котова 2010b, Сергиенко 2008, Сергиенко 2010c, Балáková 2007, Junková 2005, Мровěcová 2017, Srpová 2003, Šrámek 2003).

Next center of paremiological research is located in Russia at the Department of Slavonic Philology of the Faculty of Arts of the St. Petersburg State University that is very proud to have one of the most prominent Russian phraseologists Prof. Valerij M. Mokienko among its faculty members. V. Mokienko is the author of over 1000 scientific publications in the field of Slavic studies, comparative lexicology and phraseology of Slavic languages, ethnolinguistics, translatology, historical-etymological phraseology and paremiology, general and Slavic lexicography, etc. His paremiographic and phraseographic work is

highly recognized in the whole world. In his research V. Mokienko touches on the issues of Czech paremiology as an integral part of Slavic paremiology and European paremiology.

Paremiological research at the Department of Slavonic Philology in St. Petersburg is also conducted by Prof. Marina Yu. Kotova, the author of the multilingual Russian-Slavic dictionary of proverbs with English parallels (Kotova 2000) who initiated a major sociolinguistic paremiological research in 2003–2004. As M. Kotova describes it herself, the first stage of research was conducted in collaboration with the colleagues from the six Slavic countries: from Byelorussia, Bulgaria, the Czech Republic, Poland, Serbia and Slovakia. Based on the paremiological minimum of Russian language determined by G. Permyakov in the 1970ies, M. Kotova formed questionnaires containing parallels to the 500 Russian proverbs from the list of G. Permyakov in the above mentioned six languages, including Czech. On the basis of 100 questionnaires for each language which were all filled by 100 respondents (mainly students, native-speakers) six summary lists of proverbs with all the variants noted by the respondents were created (Kotova, Raina, Sergienko 2017, p. 176).

Ten years later the paremiological group at the Department of Slavonic Philology of Saint Petersburg State University (O.V. Raina, O.S. Sergienko, A.A. Kolpakova, O.N. Tararaeva) filtered these summary lists through Internet search and found out some current contexts as actualization of the proverbs from the general lists. Four handbooks with the results of this Internet survey – Bulgarian, Czech, Slovak and English – have been published for the University students' seminar of Slavonic Paremiology for MA in Slavistics as supplements to the multilingual dictionary of Slavic proverbs with English parallels. The Czech handbook (Kotova, Sergienko 2013) received a positive review in one of the leading Czech philological journals (Lepilová 2013b).

Scientific interests of M. Kotova lie in the field of comparative Slavic and Slavic-Germanic paremiology, identifying of paremiological minimum for Slavic languages and proverbial parallels in different

Slavic languages. The work of M. Kotova and her associates focuses on the identification of the mutual paremiological core for the Slavic languages and aims at creating of the new improved edition of the multilingual Russian-Slavic dictionary (Kotova 2014; Kotova, Raina, Sergienko 2017).

The problems of Slavic and Czech paremiology are discussed on the regular basis at the two sections of the International Philological Research Conference organized annually at the St. Petersburg State University. These sections are called *Slavic Phraseology* headed by V.M. Mokienko and *Slavonic-Germanic comparative studies* headed by M.Yu. Kotova (from 2019 this section will have a new name *Slavs in the context of global culture: comparative linguistics, imagology, translatology*).

Finally, a big phraseology center is based at the Department of Slavonic Studies of the Faculty of Arts at Palacký University in Olomouc. It is headed by Prof. Ludmila Stepanova, a long-term associate and ex-student of Prof. V. Mokienko. Since 1976, the international scientific conference, The Olomouc Days of Russian Studies has been organised by the Department of Slavonic Studies. At first these were the courses of continuing education for high school teachers of Russian language, but after some time the event took the shape of a specialized international forum that is held every other year. At the Phraseology section of this conference supervised by L. Stepanova one can always hear reports on comparative Slavic or Slavic-Germanic phraseology and paremiology which are later published in „Rossica Olomucensia Journal” (Чекулай, Прохова 2014; Mrovčová 2014; Stepanova 2009).

Year 2013 witnessed the historical reedition of Václav Flajšhans's monumental work *Česká přísloví. Sbirka přísloví, průpovědí a pořekadel lidu českého v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. This new edition was prepared by Prof. V. Mokienko (St. Petersburg State University) and Prof. L. Stepanova (FF UP Olomouc) who also enriched it with scientific and historical commentary to a number of dictionary articles. Of special interest is the article by V. Mokienko *Václav Flajšhans jako předvoj Evropské unie paremiologické* where he stresses the

scientific significance of Flajšhans's dictionary for European paremiology (Flajšhans 2013).

As O. Fedosov puts it in his article *New world order and modern Slavistics*, this dictionary proved the fact that the Czech paremiological fund is very close to the fund of German proverbs, and it was only due to bad timing (the dictionary was published just before WWI) that it did not receive all the attention and recognition that it deserved (Федосов 2016). Only today modern paremiologists and phraseologists started talking about the identity of the European paremiological and phraseological core. V. Mokienko dedicated several of his latest reports and papers to this topic. In the introduction to the dictionary V. Mokienko says that the main value of this book is that it depicts Czech proverbs and idioms in the full-scale context of European folklore, it contains parallels in many Slavic languages as well as German, French, English and Latin. It demonstrates the European character of Czech culture, its deep connection with the folklore of other European nationalities (Mokienko 2013b).

The collected bibliography on Czech paremiology represented in this research currently accounts more than 100 scientific papers including doctoral thesis, monographs, chapters in joint monographs, articles in linguistic journals, conference papers, etc. The bibliography also includes some broader phraseological and linguistic research where paremiology is mentioned as one of the aspects. Some other research view proverbs as part of the language picture of the world or as an element of a semantic field. That is why not all the works contain the words *paremia* or *proverb* in their titles.

Out of 110 scientific works on Czech paremiology 54 belong to the Russian or Russian-speaking scholars, some of them were published in foreign languages.

The list of paremiographic dictionaries that focus on Czech proverbs or include Czech as one of the languages accounts for 22 positions, 15 of them were published in the 21st century, and most of them are newly created dictionaries, and not reeditions of the old paremiographic works.

While some works are dedicated to the general problems of Slavic paremiology and paremiography, formulate the main principles of paremiological research and touch-base on the most burning topics (Котова 2001; Мокиенко 2012, 2014a; Mokienko 2013a, 2013c), there are still a lot of precise paremiological problems that are being studied. Therefore, what are the main topics of the modern paremiological discourse?

Quite a number of current paremiological research is conducted within the field of cultural linguistics, cognitive linguistics and the theory of concepts (Кириллова 2010; Наймова 2017; Чекулай, Прохорова 2014; Čermák 2011, 2016b; Mrhačová 2003a, 2003b; Mrovčová 2014, 2017). In the last twenty years due to a scientific boom in these disciplines, many paremiologists and phraseologists have concentrated on such qualities of linguistic units as evaluativity, ability to collect information and distinguish connection with the values.

G.L. Permiakov's theory of paremiological minimum has generated some very interesting research in paremiology and paremiography not only in Russia (Котова 2000, 2001 and other works, Сергиенко 2010b) but also in Czech Republic (Čermák 2003b and other works).

Another popular topic of paremiological research is linguistic borrowing of foreign proverbs, proverb acquisition and calques (Сергиенко 2014a, Kovář 2017). The main topic of the Phraseology section at the upcoming XLVIII International Philological Conference at the St. Petersburg State University will be „Acquisitions and calques in Slavic phraseology“, so let us see if it attracts any reports on research in Czech paremiology.

The problem of proverb equivalents or proverb parallels in different Slavic languages as well as other European languages is also widely discussed in the current paremiological research (Котова 2004a; Котова, Сергиенко 2013; Сергиенко 2014c; Čermák 2011; Mrhačová, Plesník, Kupcevičová, Vaida 2017; Sergienko 2016). Clo-

se to this topic is the problem of adequate translation of proverbs (Сергиенко 2014b, Сергиенко 2016).

A number of linguists focus their studies on proverb transformations and proverb variants (Сергиенко 2007, 2008, 2009, 2010a, 2015; Čermák 2004, 2010).

Of interest is the proverbs' usage in the language of modern mass media, political discourse and advertisement (Junková 2001, 2005, 2006; Kovář 2017; Srpová 2003; Šichová 2015).

Out of 110 scientific works 25 articles focus on the comparative Slavonic-Germanic paremiological research. As it was mentioned earlier, many works by V. Mokienko describe the common European paremiological core and the international character of paremiological fund of all the languages (Мокиенко 2012, 2013a, 2013b, 2014b, 2014c).

Striving to find the proof of proverbs' usage in modern Czech, many scientists use the methods of corpus linguistics and describe the methods of distinguishing proverbs in the corpora in their articles (Hnátková 2002, 2005; Koprivová, Hnátková 2013; Čermák 2006).

We believe that the collected bibliography is far from complete, and we shall continue to look for more interesting research on Czech paremiology as well as proceed further with our own research of Czech paremiological minimum, usage of proverbs in modern Czech language, proverb translation and proverbial parallels in Czech, Russian and English languages.

Bibliography

- Baláková D., 2007, *Somatické parémie v komunikácii*. In: *Parémie národů slovanských III*. Ostrava: Ostravská univerzita. s. 63–71.
- Čechová M., 2000, *Čeština řeč a jazyk*, Praha: ISV.
- Čermák F., 2002, *Frazém a idiom, Frazém propoziční a polypropoziční monosubjektový, Frazéologie a idiomatika, Pořekadlo, Pranostika, Přísloví, Rčení*. In: *Encyklopedický slovník češtiny*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, s. 139–144, 322, 332, 357 a 368.

- Čermák F., 2003a, *Onomaziologické systémy u propozic a proverbii*. In: *Parémie národu slovanských. Sborník z konference v Ostravě 20.–21.02 u příležitosti 150. výročí úmrtí F.L. Čelakovského a jeho »Mudrosloví«*, Ostrava, s. 47–54.
- Čermák F., 2003b, *Paremiological Minimum of Czech: The Corpus Evidence*. In: *Flut von Texten – Vielvalt der Kulturen. Ascona 2001 zur Methodologie und Kulturspezifität der Phraseologie*. Hrsgb. H. Burger, A. Häcki Bufofer, G. Greciano. Schneider Verlag Hohengehren, pp. 15–31.
- Čermák F., 2004, *Jazyková variabilita: případ přísloví*. In: *Čeština – univerzální a specifika 5*, eds. Z. Hladká, P. Karlík, Praha: NLN, s. 99–109.
- Čermák F., 2005, *Text introducers of proverbs and other idioms, „Jezikoslovje“ 6*, No 1–2, pp. 57–77.
- Čermák F., 2006, *Statistické metody hledání frazémů a idiomů v korpusech*. In: *Studie z korpusové lingvistiky 2 Kolokace*, eds. F. Čermák, M. Šulc. Praha: NLN, s. 94–106.
- Čermák F., 2007a, *Frazéologie a idiomatika*. In: *Kapitoly z dějin české jazykovědné bohemistiky*, eds. J. Pleskalová et al. Vyd. 1. Praha: Academia, s. 243–248.
- Čermák F., 2007b, *Frazéologie a idiomatika česká a obecná. Czech and General Phraseology*. Praha: Karolinum.
- Čermák F., 2007c, *Proverbs: Linguistic and Lexicographic Approaches versus Etnographic, Logical, Onomasiological and Other*. In: *1st Interdisciplinary Colloquium on Proverbs. 1. Colóquio Interdisciplinar sobre Proverbios*, Eds. Rui JB Soares, Outi Lauhakangas, Tavira, 5th to 12th November 2007, Actas ICPO7 Proceedings, pp. 197–207.
- Čermák F., 2009, *What One Can Do with Proverbs in Text*. In: Csaba Foldes (Hrsg.), *Phraseologie disziplinar und interdisziplinär*. Gunter Narr Verlag, Tübingen, pp. 307–321.
- Čermák F., 2010, *Frequent Proverbs and Their Meaning: A Proposal of a Linguistic Description (The Core and Paremiological Minima Described)*. In: *3. Colóquio Interdisciplinar sobre Proverbios. 3rd Interdisciplinary Colloquium on Proverbs. Actas ICP Proceedings, International Association of Paremiology*, eds Rui Soares, Outi Lauhakangas, pp. 40–65.
- Čermák F., 2011, *Dog and cat proverbs: a comparison of English, Czech, Finnish and other languages*. In: *Proceedings of 4th Interdisciplinary Colloquium on Proverbs*, eds. Rui JB Soares, Outi Lauhakangas. International Association of Paremiology (AIPIAP), pp. 131–140.
- Čermák F., 2012, *Lexical foundations of proverbs, based on data from English, German, French and Czech*. In: *5th Interdisciplinary Colloquium on Proverbs*, eds. Rui B Soares, Outi Lauhakangas. International Association of Paremiology (AIPIAP), Lisbon, pp. 203–217.
- Čermák F., 2014a, *Numbers in Proverbs*. In: *Actas ICPI14 Proceedings, of the 8. Colóquio Interdisciplinar sobre Proverbios. The 8th Interdisciplinary Colloquium on Proverbs, IAP-AIP (International Association of Paremiology)*, eds. Rui Soares, Outi Lauhakangas Tavira, pp. 298–305.

- Čermák F., 2014b, *Pragmatics of Proverbs: Basic Types of Evaluation*. In: *Actas ICP12 Proceedings, of the 7th Colóquio Interdisciplinar sobre Provérbios. The 7th Interdisciplinary Colloquium on Proverbs, IAP-AIP (International Association of Paremiology)*, eds. Rui Soares, Outi Lauhakangas Tavira, pp. 259–266.
- Čermák F., 2014c, *Proverbs: Their Lexical and Semantic Features*. In: *Proverbium in cooperation with the Institute of the Czech National Corpus, Supplement Series, Vol. 37*, ed. W. Mieder. Burlington–Vermont: The University of Vermont.
- Čermák F., 2015, *Wisdom in Proverbs*. In: *Bis dat, qui cito dat. Gegengabe in Paremiology, Folklore, Language, and Literature. Honoring Wolfgang Mieder on His Seventieth Birthday*. Eds. Ch. Grandl, K. J. McKenna, Peter Lang Editions Frankfurt am Main, pp. 95–98.
- Čermák F., 2016a, *Frazeologie a idiomatika: Jejich podstata a proměnlivost názorů na ně*. „Časopis pro moderní filologii” 98, č. 2, s. 199–217.
- Čermák F., 2016b, *Laugh Proverbs. Do They Really Capture Laughing?* In: *Actas ICP15 Proceedings, of the 9. Colóquio Interdisciplinar sobre Provérbios. The 9th Interdisciplinary Colloquium on Proverbs, IAP-AIP (International Association of Paremiology)*, eds. Rui Soares, Outi Lauhakangas Tavira pp. 291–298.
- Hladká Z., 2007, *Lexikografie*. In: J. Pleskalová, P. Karlík, R. Večerka, M. Krčmová. *Kapitoly z dějin české jazykové a bohemistiky*. Praha: Academia, s. 164–198.
- Hnátková M., 2002, *Značkování frazémů a idiomů v Českém národním korpusu s pomocí »Slovníku české frazeologie a idiomatiky«*. „Slovo a slovesnost” 63, č. 2, s. 117–126.
- Hnátková M., 2005, *Identifikace přísloví v korpusu*. In: *Jazyky a jazykověda, Sborník k 65. narozeninám prof. F. Čermáka*. Praha, filozofická fakulta Univerzity Karlovy, Ústav Českého národního korpusu, s. 89–97.
- Jarošová A., 2011, *A Masterpiece of the Czech and the World Phraseology*. „Jazykovedný časopis” 62, č. 1, s. 51–64.
- Junková B., 2001, *Frazeologické prostředky současné žurnalistiky*. In: *K aktuálním otázkám frazeologie*. Nitra: Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, s. 156–167.
- Junková B., 2005, *Parémie v současných psaných publicistických textech*. In: *Parémie národů slovanských: sborník příspěvků z mezinárodní konference konané v Ostravě ve dnech 10.–11.11.2004*. Ostrava: Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, s. 54–63.
- Junková B., 2006, *Kulturní frazeologie v současné publicistice*. In: *Komunikace – styl – text*. České Budějovice: Jihočeská univerzita, 2006, s. 87–92.
- Klégr A., 2013, *Proverbs as speech acts in English and Czech*. „Acta Universitatis Carolinae Philologica” 3, pp. 7–29.

- Kopřivová M., Hnátková M., 2013, *Identification of Idioms in Spoken Corpora*. In: K. Gajdošová, A. Žáková, *Proceedings of the Seventh International Conference Slovko 2013: Natural Language Processing, Corpus Linguistics, E-learning*. Bratislava, Slovak Academy of Sciences, s. 92–99.
- Kotova M.Yu., 2014, *K otázce vymezení rusko-česko-slovenského paremiologického jádra*. „Lingua Viva” X, č. 19, s. 45–54.
- Kotova M., Raina O., Sergienko O., 2017, *On the Way to the Multilingual Dictionary of Proverbs: Sociolinguistic Experiment and Internet Resources*. „ASSEHR: Advances in Social Science, Education and Humanities Research” 72, pp. 176–179.
- Kovář M., 2017, *The function of foreign proverbs in Czech newspapers and other periodicals*. In: *Soares, Rui JB; Lauhakangas, Outi. 10th Interdisciplinary Colloquium on proverbs: Acta ICP16*. Tavira: International Association of Paremiology, s. 480–486.
- Kučera K., 2017, *Proper names in Czech proverbs and idioms: a historical outline of types and functions*. In: *Soares, Rui JB; Lauhakangas, Outi. 10th Interdisciplinary Colloquium on proverbs: Acta ICP16*. Tavira: International Association of Paremiology.
- Kukal P., 2007, *Povídání a hry s českými příslovími pro děti od 6 do 10 let*. Havlíčkův Brod: Grada Publishing, a.s.
- Lepilová K., 2013a, *Reedice Českých přísloví Václava Flajšhans (1911)*. „Opera Slavica” 23, č. 4, s. 62–63.
- Lepilová K., 2013b, *»Tetradi paremiografa« petrohradských bohemistů*. „Opera Slavica” 23, č. 4. s. 61–62.
- Mokienko V.M., 2013a, *The problems of Slavic paremiology: linguistic aspects*. In: *6° Colóquio Interdisciplinar sobre Provérbios. The 7-th interdisciplinary Colloquium on Proverbs. Actas ICP2 Proseeding*. Tavira: Governo de Portugal.
- Mokienko V., 2013b, *Václav Flajšhans jako předvoj Evropské unie paremiologické*. In: *V. Flajšhans, Česká přísloví. Sbirka přísloví, přípovědek a pořekadel lidu Českého v Cechách, na Moravě a v Slezsku. Díl I. Prísloví staročeská. Díl I (A–N), díl II (O–Ru)*. Olomouc: Univerzita Palackého, s. III–XIII.
- Mokienko V.M., 2013c, *Význam díla Václava Flajšhans pro evropskou paremiologii*. „Acta Slavica Estonica III, SlavicaTartuensia” X. *Славистика в Эстонии и за её пределами*. Tartu: Tartu University Press, pp. 109–123.
- Mrhačová E., Hartung J., Jandová E., 2000, *Pojmenování zvířat v české a německé frazeologii a idiomatice. Česko-německý slovník. / Tierbezeichnungen in der deutschen und tschechischen Phraseologie und Idiomatik. Deutsch-tschechisches Wörterbuch*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita.
- Mrhačová E., 2003a, *Česká a polská přísloví na bázi zooapelativ*. In: *Parémie národů slovanských. Mezinárodní konference konaná u příležitosti 150. výročí úmrtí F.L. Čelakovského*. Ostrava: Ostravská univerzita, s. 107–115.

- Mrhačová E., 2003b, *Názvy zvířat v české, polské a slovenské paremiologii*. „Studia Slavica” VII, č. 7, s. 227–241.
- Mrhačová E., Ponczová R., 2003, *Zvířata v české a polské frazeologii a idiomatice*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita.
- Mrhačová E., Ponczová R., 2004, *Lidské tělo v české a polské frazeologii a idiomatice*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita.
- Mrhačová E., 2008, *Předmluva k českému vydání »Slovníku přísloví v devíti jazycích«*. In: *Slovník přísloví v devíti jazycích*. Praha: Euromedia Group, k.s. Universum, s. 10–13.
- Mrhačová E., 2011, *Příroda v české a polské frazeologii a idiomatice*. 1. vyd. Ostrava: Filozofická fakulta, Ostravská univerzita.
- Mrhačová E., 2012, *Przysłowia dawniej i dziś*. „Bohemistyka” 12, nr 1, s. 61–70.
- Mrhačová E., 2014a, *Parémie – pravé démanty jazyka (místo úvodu)*. In: *Parémie národů slovanských VII*. 1. vyd. Ostrava: Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, s. 11–13.
- Mrhačová E., 2014b, *Srovnávací slovanská frazeologie a lexikografie na katedře slavistiky Filozofické fakulty Ostravské univerzity*. In: *Porównawczy aspekt leksykografii – teoria i praktyka*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, s. 48–51.
- Mrhačová E., 2016, *Lexikální analýza západoslovanských parémií a rčení*. In: E. Młynarczyk, E. Horyň. *Dialog z tradycją. Językowe dziedzictwo kultury materialnej*. Kraków: Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN, s. 317–332.
- Mrhačová E., Plesník L., Kupcevičová J., Vaida V., 2017, *Východoslovanská přísloví a pořekadla v pohledu do češtiny*. Ostrava: Ostravská univerzita.
- Mrovčová L., 2014, *Lingvokulturologičeskaja specifiķa poslovic s komponetom lež v ruskom i cheskom jazykach*. „Rossica Olomucensia. Časopis pro ruskou a slovanskou filologii” 53, s. 57–71.
- Mrovčová L., 2017, *Sémantická specifiķa a variabilita konceptu »pravda« v českých a ruských parémiích (kognitivní a kulturologický aspekt)*. In: *Parémie národů slovanských VIII*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, s. 221–231.
- Pavlasová M., 2012, *Frazémy biblického původu s vlastními jmény – jsou (ne)aktuální? (Biblical idioms with proper names – are (not) to date?)*. „Opera Slavica Slavistické rozhledy” XXII, č. 1, s. 91–99.
- Sergienko O.S., 2016, *English and Russian Equivalents to the Proverbs of Czech Active Paremiological Fund*. „Russian Linguistic Bulletin” č. 2 (6), s. 76.
- Srpová H., 2003, *Frazeologie a idiomatika jako zdroj aktualizace v žurnalistickém a reklamním diskursu*. In: *Parémie národů slovanských*. Ostrava: Ostravská univerzita, s. 135–142.
- Stepanová L.I., 2009, *Novoje izdanije slovarja Vaclava Flajšgansa »Česká přísloví«*. „Rossica Olomucensia” LIII, č. 3, s. 21–25.
- Šichová K., 2012, [Rec.] *H. Sodeyfi, L. Newerkla, Idiomatiche Redewendungen, Sprichwörter und Begriffe der Gegenwartssprache in Österreich und der Tschechischen Republik. Frazeologické a idiomatické výrazy v současné češtině a rakouské němčině*. Wiesbaden: Harasowit. „Nová čeština doma i ve světě” 1, s. 26–29.
- Šichová K., 2015, *Jak frazémy dělají reklamu: Úvahy k typologii frazémů v reklamě*. In: Petkevič, V., Adamovičová, A. & Cvrček, V. (editors), *Radost z jazyků. Sborník příspěvků k 75. narozeninám prof. Františka Čermáka*. Praha: NLN, 2015.
- Šrámek R., 2003, *Propria ve frazémeh a příslovích*. In: *Parémie národů slovanských*. Ostrava: Ostravská univerzita, s. 61–66.
- Валенцова М.М., 2015, *Человек в чешских и словацких паремиях и фразеологизмах*. [в:] *Категория оценки и система ценностей в языке и культуре*. Москва, с. 203–236.
- Даниленко Л.И., 2006, *Коннотативные стереотипы чешской паремииологии*. [в:] *Проблемы семантики языковых единиц в контексте культуры (лингвистический и лингвометодический аспекты): международная научно-практическая конференция (17–19 марта 2006 г.)*, ред. В.М. Мокиенко и др. Москва–Кострома: Элпис, с. 405–409.
- Кириллова И.В., 2010, *Выражение когнитивной оппозиции концептов »ум« и »глупость« в русских и чешских паремиях*. „Вестник МГОУ – Русская филология”, № 4, с. 64–67.
- Котова М.Ю., 2001, *Формирование паремииологического минимума славянских языков как основа современной славянской паремииологии*. [в:] *II Славистические чтения памяти проф. П.А. Дмитриева и проф. Г.И. Сафронова: материалы международной научной конференции Санкт-Петербург, 12–14 сентября 2000 г.* Санкт-Петербург: Филологический факультет Санкт-Петербургского университета, с. 103–104.
- Котова М.Ю., 2003а, *К понятию нормы в паремииологии (на материале славянских языков)*. [в:] *Исследование славянских языков и литератур в высшей школе: достижения и перспективы: информационные материалы и тезисы докладов международной научной конференции (Москва, 21–22 октября 2003 г.)*. Москва: МГУ, с. 108–111.
- Котова М.Ю., 2003б, *Отражение паремииологического минимума русского языка в других славянских языках*. [в:] *IV Славистические чтения памяти проф. П.А. Дмитриева и проф. Г.И. Сафронова: материалы международной научной конференции (Санкт-Петербург, 12–14 сентября 2002 г.)*. Санкт-Петербург: Филологический факультет Санкт-Петербургского университета, с. 74–77.
- Котова М.Ю., 2003с, *Очерки по славянской паремииологии*. Санкт-Петербург: Филологический факультет Санкт-Петербургского университета.

- Котова М.Ю., 2003d, *Роль Ф.Л. Челаковского в современной паремииологии*. In: *Parémie národů slovanských*. Ostrava: Ostravská univerzita, s. 35–39.
- Котова М.Ю., 2003e, *Паремииологический минимум русского языка в сопоставлении с чешским языком*. „Bohemistika” III, nr 2, s. 148–156.
- Котова М.Ю., 2004a, *К понятию общего ядра наиболее употребительных славянских пословиц*, [в:] *V Slavistické čtení paměti prof. P.A. Dmitrieva a prof. G.I. Safronova*. Санкт-Петербург: Филологический факультет Санкт-Петербургского университета, с. 70–75.
- Котова М.Ю., 2004b, *Славянская паремииология*, т. 1 – 231 с., т. 2 – 540 с. Санкт-Петербург.
- Котова М.Ю., 2008, *О славянской паремииологии и паремииографии*. „Lingua Viva. Odborný časopis pro teorii a praxi vyučování cizím jazykům a češtině jako cizímu jazyku” [České Budějovice] 7.
- Котова М.Ю., 2010a, *Лекции по сопоставительной славянской паремииологии*. Учебное пособие для магистрантов. Санкт-Петербург: Филологический факультет Санкт-Петербургского университета.
- Котова М.Ю., 2010b, *Преподавание славянской фразеологии и паремииологии в Санкт-Петербургском государственном университете*, [в:] *Parémie národů slovanských V. Sborník příspěvků z mezinárodní konference konané v Ostravě ve dnech 20.–21.10.2010*. Ostrava: Ostravské univerzity.
- Котова М.Ю., 2012, *Чешская паремииология (специкурс)*, [в:] «Чешский язык, немецкий язык» – отделение бакалавриата кафедры славянской филологии: *Методические рекомендации для студентов к учебному плану*. – Санкт-Петербург: Филологический факультет Санкт-Петербургского университета, с. 134–138.
- Котова М.Ю., Сергиенко О.С., 2013, *Тетради паремииографа. Вып. 2. Чешские пословичные параллели русских пословиц паремииологического минимума: учебные пособия для студентов*. Санкт-Петербург: Филологический факультет Санкт-Петербургского университета.
- Котова М.Ю., 2016, *О межславянской паремииологической лакунарности (на материале чешских пословичных параллелей русского паремииологического минимума)*. „Филологические науки. Вопросы теории и практики”, No 2 (4 (58)), с. 103–105.
- Котова М.Ю., Ершова Н.Б., 2017, *О выражении противопоставления в синтаксической структуре чешских и словацких пословиц (на материале социолингвистического эксперимента)*. Международный научно-исследовательский журнал. „International Research Journal”, 10-1-64, с. 76–80.
- Котова М.Ю., Колпакова А.А., 2018, *Тетради паремииографа. Выпуск 4. Английские пословичные параллели русских пословиц паремииологического минимума: (на фоне болгарских, словацких и чешских пословиц)*. Санкт-Петербург: Контраст.

- Мокиенко В.М., 2012, *Славяно-германские языковые связи в европейском контексте*, [в:] *Славянский мир: единство и многообразие. Международный научно-практический симпозиум, посвященный Дню славянской письменности. Санкт-Петербург, 25–26 мая 2012 г.* Доклады, с. 43–49.
- Мокиенко В.М., 2013a, *Библизмы в европейской фразеологии и паремииологии*, [в:] *Die slawische Phraseologie und die Bibel / Славянская фразеология и Библия / Slovanská frazeológia a Biblia. Kollektivmonographie*. Greifswald: Universität Greifswald, с. 144–153.
- Мокиенко В.М., 2013b, *Библизмы как источник европеизации национальной фразеологии и паремииологии*, [в:] *XLI Международная филологическая конференция, Санкт-Петербург. 26–31 марта 2012 г.* Санкт-Петербург: Издательство Санкт-Петербургского университета, с. 111–118.
- Мокиенко В.М., 2014a, *Аспекты исследования славянской паремииологии*, [в:] *Паремииология в дискурсе: Общие и прикладные вопросы паремииологии. Пословица в дискурсе и в тексте, Пословица и языковая картина мира*. ЛЕНАНД, с. 4–25.
- Мокиенко В.М., 2014b, *Вацлав Флайшиганс – родоначальник Европейского паремииологического союза*, [в:] *Фразеология и культура*. Olomouc: Univerzita Palackého, s. 11–24.
- Мокиенко В.М., 2014c, *Европейские языковые параллели в «Slovníku české frazeologie a idiomatiky»*. In: *Radost z jazyků. Sborník k 75. narozeninám prof. Františka Čermáka*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, s. 124–137.
- Мокиенко В.М., 2014d, *Параметры славянской паремииографии*, [в:] *Вестник Новгородского государственного университета им. Ярослава Мудрого. Научно-теоретический и прикладной журнал. Серия «филологические науки». Материалы конференции «Мир русской пословицы: вечные ценности и новые смыслы»*. Новгородск.
- Мокиенко В.М., 2014e, *Славянская фразеология и паремииография. Коллективная монография*, ред. Х. Вальтер, В.М. Мокиенко. Greifswald-Sankt-Petersburg: Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald.
- Наумова Н., 2017, *Национальная специфика представлений о здоровье в русской и чешской лингвокультурах (на материале паремий и фразеологизмов)*. „Русский язык и литература в Азербайджане” [Баку], декабрь, с. 26–29.
- Сергиенко О.С., 2007, *Трансформация чешских пословиц в тексте*, [в:] *Славянская филология. Вып. 9: Межвузовский сборник статей*, ред. Е.Ю. Иванова, Г.А. Лилич. Санкт-Петербург: Издательство Санкт-Петербургского университета, с. 119–132.
- Сергиенко О., 2008, *Новые элементы традиционных чешских и словацких пословиц*, [в:] *Parémie národů slovanských IV*. Ostrava: Ostravská univerzita, s. 234–242.

- Сергиенко О.С., 2009, *Редукция пословиц в современных чешском и словацком языках*. „Вестник Санкт-Петербургского университета. Сер. 9, Филология, востоковедение, журналистика”, Вып. 4, декабрь, с. 140–146.
- Сергиенко О.С., 2010а, *Вариантность чешских и словацких пословиц*. Санкт-Петербург, 2010. – 360 с.
- Сергиенко О.С., 2010б, *Отражение русского паремнологического минимума в чешском и словацком языках*, [в:] *Фразеология, познание и культура: сборник докладов 2-й Международной научной конференции. Белгород, 7–9 сентября 2010 года*, т. 1. *Фразеология и познание*, ред. Н.Ф. Алефиренко. Белгород: Издательство Белгородского университета, с. 380–387.
- Сергиенко О., 2010с, *Роль пословичных трансформов в формировании языковой картины мира*, [в:] *Parémie národů slovanských V*. Ostrava: Ostravská univerzita, s. 141–149.
- Сергиенко О.С., 2010d, *Семантические преобразования пословиц (на материале чешского и русского языков)*. „Вестник ЛГУ имени А.С.Пушкина”, № 1. Т. 1. Филология, с. 272–280.
- Сергиенко О., 2010е, *Сокращение компонентного состава пословиц в современном чешском и словацком языках*, [в:] *Phraseologie und Text. Materialien der XXXVIII. Internationalen wissenschaftlich-methodischen Konferenz*. Hrsg. A. Savchenko, V. Mokienko, H. Walter. Sankt Petersburg–Greifswald: Fakultät für Philologien und Kunst Staatliche Universität Sankt Petersburg, s. 174–181.
- Сергиенко О., 2012, *О норме и вариантности в паремнологии*, „Opera slavica”, č. 4, s. 1–14.
- Сергиенко О., 2014а, *Англицизмы в чешской фразеологии и паремнологии*, [в:] *Slowo. Tekst. Czas XII. Frazologia w idiolektach i systemach języków słowiańskich. W 200. rocznicę urodzin Tarasa Szewczenki*, ред. Michaił Aleksiejenko, Halyna Biłowus, Mirosława Hordy, Walerij Mokijenko, Harry Walter. Szczecin–Greifswald, t. 1, s. 325–333.
- Сергиенко О.С., 2014б, *Перевод пословиц в условиях языковой игры (на материале романа З. Йиротки «Сатурнин»)*, [в:] *Современная филология: теория и практика [Текст]. Материалы XVI международной научно-практической конференции, Москва, 2–3 июля 2014 г.* Москва: Издательство «Спецкнига», с. 144–150.
- Сергиенко О.С., 2014с, *Чешско-английские пословичные параллели (на материале активного паремнологического фонда чешского языка)*, [в:] *Современная филология: теория и практика [Текст]. Материалы XV международной научно-практической конференции, г. Москва, 2 апреля 2014 г.* Москва: Издательство «Спецкнига», с. 335–345.
- Сергиенко О.С., 2015, *Нормативность и вариантность чешских и словацких пословиц [монография]*. Санкт-Петербург: Санкт-Петербургский университет.
- Сергиенко О.С., 2016, *Особенности перевода фразеологических единиц (на материале повести М.А. Булгакова «Собачье сердце» и ее переводов на чешский и английский языки*. „Филологические науки. Вопросы теории и практики” [Тамбов], №4(58): в 3-х ч, с. 144–148.
- Степанова Л.И., 2003, *Очерки по истории чешской фразеологии*. Санкт-Петербург: Издательство Санкт-Петербургского университета.
- Федосов О.И., 2014, *Václav Flajšhans, Česká přísloví. Sbirka přísloví, průpovědi a pořekadel lidu Českého v Čechách, na Moravě a v Slezsku, 1–2 Harry Walter, Valerij Mokienko, Ewa Komorowska, Krzysztof Kusal, Русско-немецко-польский словарь активных пословиц (с иноязычными параллелями и историко-культурологическими комментариями)*. „Slověne”, а2, с. 217–223.
- Федосов О.И., 2016, *Новый мировой порядок и современная славистика*. „Slavica litteraria” 19, č. 2, s. 91–98.
- Чекулай Ї., Прохова, О., 2014, *Деятельностная основа в образовании фразеологических единиц с компонентом «стихия» во фразеологических картинах славянских и германских языков*. „Rossica olomucensia” LIII, s. 419–422.

Czech paremiographic collections (including two-language and multi-language) of the 21st century

- Bočanková M., 2007, *Anglicko-český frazeologický slovník: ustálené fráze, expresivní výrazy a idiomy, anglicko-česká přísloví*. 1. vydání. Praha: Eko Press.
- Bachmanová J., Suksov V., 2007, *Jak se to řekne jinde. Česká přísloví a jejich jinojazyčné protějšky*. Praha: Euromedia – Knižní klub.
- Bittnerová D., Schindler F., 2003, *Česká přísloví: Soudobý stav konce 20. století*. 2. vyd. Praha: Nakladatelství Karolinum.
- Bočanková M., Kalina M., 2004, *Česko-anglický slovník idiomů, hovorových výrazů a přísloví*. Praha: Ekopress.
- Čermák J., Čermáková K., 2005, *Slovník latinských citátů. 4328 citátů s českým překladem a výkladem*. Praha: Euromedia Group k. s. – Knižní klub.
- Čermák F., 2009, *Slovník české frazeologie a idiomatiky 4 – Výrazy větné*. Praha: LEDA.
- Čermák F., 2013, *Základní slovník českých přísloví*. Praha: Lidové noviny.
- Flajšhans V., 2013, *Česká přísloví. Sbirka přísloví, průpovědi a pořekadel lidu českého v Čechách, na Moravě a v Slezsku, díl 1–2*, ed. V. Mokienko, L. Stěpanova, Olomouc.
- Kotova M.Yu., 2000, *Russko-slavjanskij slovar poslovits s anglijskimi sootvetstviami*. red. P.A. Dmitriev. Санкт-Петербург: Издательство Санкт-Петербургского университета.
- Mrhačová E., Świerczyński A., Świerczyńska D., 2008, *Slovník přísloví v devíti jazycích*. 1. vyd. Praha: Euromedia group, k.s. – Universum.

- Mrhačová E. a kol., 2010, *Západoslovanské paremiologické dědictví*. Ostrava: Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě.
- Novotná A., 2013, *Kdo jinému jámu kopá – Lehko i vážný slovník pořekadel, přirovnání a přísloví*. Praha.
- Novotná A., 2016, *Kdo se směje naposled – Druhý lehko i vážný slovník přirovnání, pořekadel a přísloví*. Prahas.
- Zeměnová M., 2008, *Co na srdci, to na jazyku. Česká přísloví, přirovnání a rčení*. Brno: Computer Press, a. s.
- Žáček J., 2001, *Kapesní opravník českých přísloví*; ilustroval Lubomír Lichý. Vyd. 1. Praha: Ivo Železný.

Czech paremiographic collections of the earlier period

- Čelakovský F.L., 1949, *Mudrosloví národu slovanského ve příslovích*. Doslov Dvořák, Karel. 3. vydání. Praha: Vyšehrad.
- Čelakovský F.L., 1978, *Mudrosloví národu slovanského ve příslovích*. Doslov Štěpánek, Vladimír. Praha: Československý spisovatel.
- Červenka M., Blahoslav J., 1970, *Česká přísloví*. Připravil Spilka, Josef. Praha: Odeon.
- Dobrovský J., 1963, *Českých přísloví sbírka*, připravil Heřman, Miroslav. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd.
- Komenský J.A., 1954, *Moudrost starých Čechů, za zrcadlo vystavěna potomkům*, ed. František Svejkský. Praha.
- Ouředník P., 1994, *Aniž jest co nového pod sluncem*. Předmluva Alexandr Stich. Praha: Mladá fronta.
- Zaorálek J., 1963, *Lidová rčení*. 2. opravené vydání. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd.

Bachelor and master qualification papers on Czech paremiology Charles University (Prague)

- Bernáthová D., 2016, *Španělská a česká frazeologie a idiomatika s přihlédnutím k publicistickým textům*. Praha, Diplomová práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav románských studií. Vedoucí práce: doc. PhDr. Petr Čermák, PhD.
- Indráková T., 2007, *Příběhy biblických přísloví*. Praha, Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Husitská teologická fakulta, Ústav židovských studií. Vedoucí práce: Doc. Bedřich Nosek.
- Kipchátov M., 2012, *Sémantické charakteristiky paremií s klíčovým slovem »vo-da« (pokus o srovnávací analýzu na příkladu ruštiny a češtiny)*. Praha. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav východoevropských studií. Vedoucí práce: Mgr. Katerina Kedron, Ph.D.

- Kovaleva A., 2016, *Frazémy s náboženskými motivy v češtině a ruštině (na základě korpusového výzkumu)*. Praha. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav bohemistických studií. Vedoucí práce: PaedDr. Ilona Starý Kořánová.
- Kovařík T., 2013, *Kůň v české frazeologii, příslovích a pohádkách. Příspěvek ke studiu jazykového obrazu světa*. Praha. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav českého jazyka a teorie komunikace. Vedoucí práce: doc. PhDr. Irena Vaňková, CSc., Ph.D.
- Kovařík T., 2015, *Lidské tělo v české paremiologii (Etnolingvistická studie)*. Praha. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav českého jazyka a teorie komunikace. Vedoucí práce: doc. PhDr. Irena Vaňková, CSc., Ph.D.
- Podborská B., 2013, *K výzkumu stereotypů v českých a německých příslovích*. Praha. Bakalářská práce. Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, Katedra germanistiky. Vedoucí práce: PhDr. Pavla Nečasová, Ph.D.
- Portecko G., 2007, *Srovnávací aspekty české a ukrajinské paremiologie*. Praha. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav bohemistických studií. Vedoucí práce: Prof. PhDr. František Čermák, DrSc.
- Šrámková K., 2015, *Aktualizace frazeologie v současné češtině*. Praha. Diplomová práce. Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, Katedra českého jazyka. Vedoucí práce: PhDr. Ladislav Janovec, Ph.D.

Masaryk University (Brno)

- Musilová A., 2016, *Lidová moudra ve výuce Českého jazyka*. Brno. Závěrečná práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra českého jazyka a literatury. Vedoucí práce: PhDr. Ivana Kolářová, CSc.
- Prokudina G., 2013, *Концепт «преступление» в русской и чешской когнитивной картине мира*. Brno. Magisterská diplomová práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav slavistiky, Ruský jazyk a literatura. Vedoucí práce: PhDr. Jiří Gazda, CSc.
- Sidelnikova A., 2012, *Srovnání ruských a českých paremií se sémantickým komponentem »vztah«*. Brno. Magisterská diplomová práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Ústav slavistiky, Ruský jazyk a literatura. Vedoucí práce: PhDr. Jiří Gazda, CSc.
- Špreňarová B., 2006, *Srbochorvatský překlad přísloví, pořekadel a přirovnání v Jirotkově »Saturninovi«*. Brno. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Filozofická fakulta, Katedra slavistiky. Vedoucí práce: Mgr. Pavel Krejčí, Ph.D.
- Vršková M., 2007, *The Comparison of English and Czech Proverbs*. Brno. Diploma thesis. Masaryk University Brno, Faculty of Education, Department of English Language and Literature. Vedoucí práce: prof. PhDr. Josef Hladký, CSc.

Ostrava University (Ostrava)

- Kö rny eio v á L., 2017, *Russkie poslovice i pogovorki o trude, rabote, masterstve i remesle i ih perevode na cheshskij yazyk*. Ostrava. Bakalářská práce. Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, Katedra slavistiky. Vedoucí práce: PhDr. Jelena Kupcevičová, Ph.D.
- Pourov á A., 2016, *Barevnost světa v české a polské frazeologii*. Ostrava. Bakalářská práce. Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, Katedra slavistiky. Vedoucí práce: doc. PhDr. Eva Mrhačová, CSc.
- Sidkov á M., 2014, *Семейные и родственные отношения в русских и чешских пословицах*. Ostrava. Bakalářská práce. Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, Katedra slavistiky. Vedoucí práce: PhDr. Jelena Kupcevičová, Ph.D.
- Šlebo dov á J., 2014, *Barvy v české a polské frazeologii*. Ostrava. Bakalářská práce. Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, Katedra slavistiky. Vedoucí práce: doc. PhDr. Eva Mrhačová, CSc.

Palacky University (Olomouc)

- Grohová M., 2010, *The most frequent Czech proverbs in comparison to the English proverbs*. Olomouc. Bakalářská práce. Univerzita Palackého, Filozofická fakulta, Katedra anglistiky a amerikanistiky. Vedoucí práce: prof. PhDr. Jaroslav Macháček, CSc.

St. Petersburg State University (St. Petersburg)

- А в е р ь я н о в Ю.А., 2009, *Пословицы с компонентом час, рок, година и их английские соответствия*. ВКР бакалавра профиля «Чешский язык, английский язык». Санкт-Петербург. Научной руководитель: д.ф.н. М.Ю. Котова.
- А л е к с е е в а А.В., 2008, *Этнонимы в чешской и английской фразеологии и паремииологии*. ВКР бакалавра профиля «Чешский язык, английский язык». Санкт-Петербург. Научной руководитель: д.ф.н. М.Ю. Котова.
- Т а р а р а е в а О.Н., 2016, *Типы преобразований словацких, чешских и английских пословиц в Интернет-пространстве*. ВКР магистра профиля магистратуры «Славяно-германская компаративистика». Санкт-Петербург. Научной руководитель: д.ф.н. М.Ю. Котова.
- Ф а е р А.С., 2014, *Особенности передачи пословиц и фразеологизмов «властелина колец» Дж.Р.Р. Толкиена на материале чешских и русских переводов*. ВКР магистра профиля магистратуры «Славяно-германская компаративистика». Санкт-Петербург. Научной руководитель: к.ф.н. О.С. Сергиенко.
- Ч у г у н о в а И.С., 2009, *Чешские пословицы с анимализмами и их английские соответствия*. ВКР бакалавра профиля «Чешский язык, английский язык». Санкт-Петербург. Научной руководитель: д.ф.н. М.Ю. Котова.

University of South Bohemia (České Budějovice)

- N ě m c o v á R., 2009, *Česká přísloví a rčení v průběhu staletí*. České Budějovice. Diplomová práce. Jihočeská univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra českého jazyka a literatury. Vedoucí práce: PhDr. Milena Nosková, Ph.D.
- Z e l e n k o v á L., 2009, *Prísloví, rčení a pořekadla v různých historických obdobích*. České Budějovice. Diplomová práce. Jihočeská univerzita, Filozofická fakulta, Ústav Bohemistiky. Vedoucí práce: doc. PaedDr. Bohumila Junková, CSc.
- Z h u k o v s k a y a O., 2013, *Русские пословицы и поговорки по теме «работа» и их чешские эквиваленты*. České Budějovice. Bakalářská práce. Jihočeská univerzita, Pedagogická fakulta, Oddělení ruského jazyka a literatury. Vedoucí práce: PhDr. Marta Vágnarová, Ph.D.